

**מדוע היה לעמירם
ניר בלונדון חדר
בחברה שלא עבד בה?**

**מדוע הסכימה החברה
הממשלתית הישראלית
להתחרות של חברה זו?**

**במה עסק ניר
בדרום-אמריקה נוסף
על ענייני האבוקדו?**

המ"ס תורין סביב ניר

י וסי גולדנברג ניהל במשך כמה שנים את סניף אנרקטקו. העוסקת בייצוא מוצרי החקלאות הישראליים, בלונדון. תוך כדי עבודתו שם התקשר עם צעירה בריטית, וכאשר סיים את תפקידו באמצע 1988 וחזר לישראל, לתפקיד מנהל השיווק של אנרקטקו, ידע כי עתידו קשור בבת-הזוג החדשה. תוך כמה חודשים נישאו השניים, ויסי החליט לעבור ללונדון, שבה העי ריפה רעייתו הטריה לחיות. באותו זמן הוצג לפניו, עליידי מכי רים משותפים, עמירם ניר. ניר סיפר לו כי סיים את עבודתו כיועץ ראש-המזר של טלור, והוא עוסק בעסקים אחרים חיים מגוונים, וכיטיס בלונדון, שבה הוא גר מזה זמן.

ניר תיאר את העסקים החקלאיים של מישפת ליאון גאון, והציע לגולי-רנברג להקים מעין אנרקטקו שניה, שתטפל בשיווק המוצרים של עיסקי גאון וגם מוצרים אחרים.

סניפה באירופה ממוקם בוטרס, ונקי ראי אנטראפוט. בין עיסקי המיפחה חווה ענקית בארגנטינה, המגדלת ענבי מאכל ואסי פרגוס, והנקראת נירקאל. קיצור של "קליפורניה החדשה". החווה הוקמה לפני שלוש שנים, כדי לחדור לשוק ייצוא ענבי-מאכל בארצות-הברית, הנשלט עליידי מגרליה-ענבים בצ'ילי. חוות נירקאל משתרעת על שטח של 150 אלף דונם, ומנהלים אותה בעיקר ישראלים. מיפעל פלסט-רו של קיבוץ גבת הקים את כל מערכת ההשקיה בחווה, ואנשיו מנהלים את הגידולים.

חדר בחברה

כ אשר הצטרפו גולדנברג וניר לעסקים, היה מחזורם 400 מיליון דולר לשנה. הרעיון של ניר לגאון היה הקמת חב

טון לשנה, אולם מכסיקו מייצאת רק את העודפים שאינם נקנים במכסיקו עצמה, שבה האבוקדו הוא מאכל בסיסי. כשנתיים האחרונות הושמדו יכולי האבוקדו הישראלי, ובבריטניה נוצר חלל שאליו חדרו המגדלים הספרדיים. מכסיקו לא שיווקה לאירופה, מכיוון שהמישלוח ממנה לאירופה אורך שלוש שבועות, לעומת 10 ימים מישראל, וקיימת סכנה להבשלת הפרי לפני הגיעו לאירופה. לפני שנירקאל החלה בשיווק אבוקדו דו לבריטניה, היא הודיעה על כך לאנרקטקו, במיסגרת ההתחייבות בכתב שנתנה נירקאל, עם קומה, שלא תהיה התחרות בין השניים, ופגיעה של זו כזו.

לליאון גאון כבר היתה קודם לכן שותפות עם מכסיקאי בחווה לגידול אבוקדו. את בית-הארזיה הקים קיבוץ איילון. החווה היתה באזור אורופאן, כמה שעות יטיסה ממכסיקו-סיטי. כאי

יות, תוך שותפות בין המגדלים לממ"ד ניר המיפעל.

הרמטכ"ל נרצח

ניר עמד לערוך מסע ארוך לר-רוס-אמריקה, בעיקר לפרו, לצ'ילי ולארגנטינה, שבהן ביקר בארבע הנסיעות הקודמות שלו מאז הוקמה נירקאל. נראה גם כי היו לו קרובי מישפחה בארצות אלה. גולדנברג ביקשו כי יצטרף לרויד גאון, בנו של ליאון, ושיסייע לארגן את מישלוחי-האבוקדו מאורופאן לבריטניה.

השניים ביקרו באזור וגמרו הסדרים למימון הייצוא עם הבנקים המקומיים, ואחר-כך חיפשו דרך לחזור למכסיקו-סיטי. משם היה כל אחד מהם צריך להמשיך בעסקיו שלו. מאורופאן פועלות טיסות מיסחריות

צבי סל, העולם הזה

הטלוויזיה הבריטית תשדר ביום ה' תחקיר על עמירם ניר. יגאל לביב ערך בלונדון תחקיר משלו. המסקנה: הוא לא נרצח, אבל מותו היה נוח מאוד לבוש

ההצעה התאימה לגולדנברג, אך הוא היתנה זאת באי-התחרות עם אנרקטקו. כך הוסכם בינו לבין ליאון גאון. חלקו של עמירם ניר היה בהפגשת הצדדים לעיסקה, ותמורת זאת קיבל זכות לרכוש מניות בחברה החדשה, שהוקמה לצורכי השיווק. גם לגולדנברג ניתנה זכות לרכוש מניות, שמיספרן יגדל לפי הצלחת העסק. הוא התחיל לעבוד כמנכ"ל בחברה בספטמבר 1988.

ליאון גאון, אחיו של ניסים, עוסק בגידולים חקלאיים מאז 1957. הוא מגדל בעיקר בוטנים, אגוזי קשיו ופסי סוק, וגם מייצר מגידוליו שמי-מאכל שונים. עיקר חוותיו נמצאות באמריקה הלאטינית. קבוצת חברותיו שם מנהיגת את בארגנטינה, ונקראת אינטרנרן.

רתישיווק גדולה, כדוגמת אנרקטקו. והעמדת יוסי גולדנברג בראשה. נרשי מה חברה בלובסטבורג, בשם נירקאל. כשם החווה בארגנטינה, והיא הפכה חברת-הגג של כל חברות הייצור והשיווק החקלאי של ליאון גאון. מישרד החברה נפתח ברחוב פאל-מל 50, סמוך לדירתו של ניר בלונדון.

לניר היה חדר בחברה — ארץ לפי שהוא לא היה עובד החברתי.

אחר הרברים הראשונים שעשתה נירקאל היה ניסיון למצוא מקורות לאבוקדו במכסיקו. ישראל היתה משווקת את מרבית האבוקדו שקנתה בריטניה, יותר מ-50 אלף טון לשנה. כלל הייצור הישראלי הוא 80 אלף טון של אבוקדו בשנה. הייצור המכסיקאי הוא 600 אלף

שר עלו מחירי האבוקדו בבריטניה פי שניים, בגלל המשבר בישראל, והגיעו לשכע לירות-שטרלינג לקילו, הקרישו גולדנברג וניר את מרצם לאיתור מקורות לאספקת אבוקדו לבריטניה מן החוץ במכסיקו.

כאשר היה ניר בלונדון, היה בא מזר יום למישרדי, ניר קאל. הוא הרבה בנסיעות בי רחבי העולם, בעיקר לדרום-אמריקה. רק לעיתים רחוקות היו נסיעותיו קשורות בעיסקי "נירקאל", ולכן גם לא שולמו עליידי החברה. הוא עסק בייזום סריויקטים שונים, אך לא בי עיסקי-נישק.

לפני פטירתו ניסה ניר לקשור קצי וות להקמת מיפעל לייצור רסקי-ענבני

רגילות במטוסים, כמו של ארקיע, אך לם גאון וניר לא רצו להמתין כמה שעות עד לטיסה הסדירה הבאה. הם שכרו מטוס סטונה דרי-מנועי, שהוטס עליידי שני טייסים, אחד מהם בנו של בעל חברת המטוסים.

הטיסה הראשונה לקחה את רויד גאון ועורו שלו. המטוס יכול היה להסיע רק שני אנשים, מלבד הטייסים, ולכן חברת ניר לסיבוב השני.

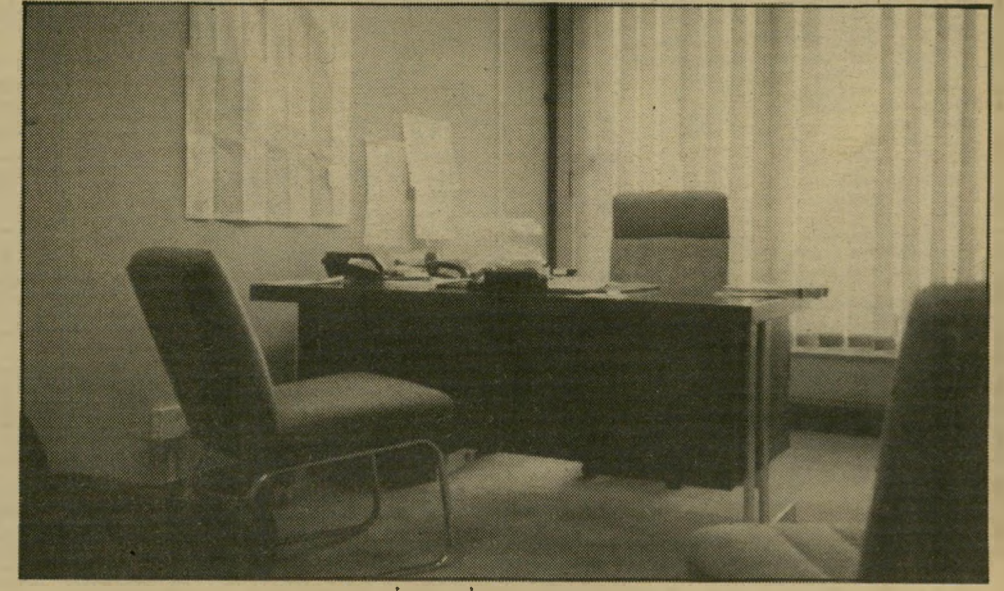
בעת הטיסה של גאון כבה המנוע במרומים, אולם הטייס הצליח להתניעו שוב. הוא חי עיר לגאון שהמטוס אינו בסדר, אולם הוא יודע איך להטיסו.

מומחי-מטוסים טוענים כי למטוסים מסוג זה יש בעייה של הפסקת פעולת המנוע כטיסה בגובה העננים ובתוסס. כאשר חזר המטוס לאורופאן, עלו אליו ניר ועובדת של בית-הארזיה, אורי חית קנדית שטסה לבירה כדי לטפל בנושאים מינהליים של בית-הארזיה. שמה אדריאנה טטנטון.

בעת הטיסה כבה המנוע, והי טייס לא הצליח להתניעו מחדש. הוא נחת בשטח-טרשים. המטוס ירד בשלום, אולם בעת הנסיעה על הקרקע, אחרי נחיתת-האונס, נתקל גלגלו באבן, והוא התהפך. ניר ואחד הטייסיים, פדרו אספניורה הורטאדו, נהרגו במקום. הפקודה נפצעה קשה.

על מה שקרה לאחר מכן פירסמו העיתונים פרטים רבים, ויש להניח כי תוכנית-הטלוויזיה הבריטית של רשת אי-טיוו, המוקדשת לעמירם ניר, שת-סודר ביום חמישי זה, תעסוק בהרחבה בנושאים אלה. בתוכנית רואינה גם אלמנתו של ניר, ג'ודי, וכן גם ליאון גאון. התאונה ממכסיקו נחקרה היטב.

איך ספק כי התאונה היתה מיקרית, מכיוון שאי-אפשר היה לתכנן אותה מראש. אולם איך ספק כי מותו של ניר גרם

חדר-העבודה של ניר בלונדון, איזה מין עסקים?

עמירם וג'ודי, לאן עמד לטוס?

ובין השאר שהיה הסכם כללי בין ישראל לארצות-הברית על ענייני כיוון ונישק.

מושפטו של גיבור פרשת איראן-גיט, הקולונל אוליבר נורת, החל בימים אלה. כל עוד חי ניר, היה חשש שהוא עשוי להעיד כמיישפט ולומר דברים היכולים לסכן את מעמדו של בוש. אילו היה ניר מעיד כי בוש ידע על הכל, היה הדבר מאשר את גירסת נורת, כי פעל "ברישות ובסמכות".

עד כה תימרן בוש את עצמו כהצלחה אל מחוץ למישפט. בית-המישפט אף החליט בסוף ינואר להזמין את הנשיא-לשעבר רונלד רגן לעדות, אך לא את בוש, שאינו קשור בפרשה. עובדה מעניינת, שלא נקשרה עד כה בנושא, היא ידיעה נרחבת בניו-יורק מ-26 בינואר, שדיווחה כי מי שהיה הרמטכ"ל של הונדורס, גנרל גוסטאבו אלוארז מרטינו, נרצח עליידי שישה אנשים. מרטינו עמד בראש הרשת שקיבלה את הנשק האמריקאי בהונדורס, והעבירה אותו לקונטרס בניקרגואה. הוא האיש ששיכנע את מי שהיה ראש הסייאיאי, ויליאם קייסי, כי ניתן להפעיל את הקונטרס מהונדורס, והוא שניהל מאז 1984 את כל פעולות-התיאום בין ארצות-הברית, הונדורס והקונטרס.

רציחתו, זמן קצר לפני פתיחת מישפט נורת, אף היא ניר חת מאוד.